

RIJEČ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu
historijuBroj 43, godina XXII
maj, 2017. [str. 129-130]

© Monos 2017

Časopis za književnu povijest "Naslijeđe"

Povodom dvije godine izlaženja

Marko Matolić, BA

Jednoga dana (ožujak je te 2015. godine rano obznanio proljeće) šetao sam kroz Doboj u koji sam došao tek toliko da se provozam vlakom. Kako bi užitek vožnje bio potpun, u gradu sam tražio da kupim šesir i novine. Šesiri koje sam našao bili su skupi i ne po mom ukusu – mada su me prodavači uvjerovali da su muški. No, novine koje sam kupio stvorile su mi ideju koja u jednoj mjeri i danas određuje pravce mog života i djelovanja. Na kiosku sam kupio beogradske "Književne novine" i listajući ih kroz jednolično klepetanje vlaka, pomislio sam kako bih i ja mogao, uz sasvim malo novca, pokrenuti nešto slično. Istu noć sastao sam se s mojim prijateljem Edijem Bokunom, izložio mu ideju koja se kroz razgovor ubrzano razvijala. Obojica smo već poznavali neke ljude koji pišu bolje od onoga što nam se u prosjeku nudi, pa smo odlučili da ih kontaktiramo i zamolimo da nam ustupe neke svoje tekstove. U to vrijeme obojica smo bili duboko zainteresirani za djelo pokojnog tuzlanskog profesora Špire Matijevića. Ja sam čak proveo nekoliko tjedana u arhivu istražujući njegov slučaj i imao sam spreman tekst koji nisam imao gdje objaviti. Edi je imao tekst u kojem analizira Matijevićev književni rad i to je bila okosnica prvog broja. Časopis je dobio karakter lista koji će biti posvećen književnoj povijesti Bosne i Hercegovine, a vrijedne savjete oko izdavanja i uređivanja časopisa dala nam je umirovljena profesorica Vojislava Vasiljević.

Prvi broj je bio *boom*, kako se to kaže. Ljudi su oduševljeno pristajali na suradnju, bodrili nas, širili vijest dalje. Tiskali smo 100 crno-bijelih primjeraka na običnom papiru A3 formata koji smo potom presavijali. Cijenu smo stavili simboličnu jednu marku i taj tiraž smo isprodali za dva dana. Elan je bio stvoren. Već u drugom broju upustili smo se u polemiku, kritizirajući rad žirija koji je trebalo da dodijeli književnu nagradu "Musa Ćazim Ćatić". I već za drugi broj podrška je izostala. Uvrijeđeni ili uplašeni jer smo im nasrnuli na autoritete, brojni studenti književnosti izgubili su

interes za naš časopis koji se nije vratio ni nakon što smo u idućim brojevima donosili studijske i zanimljive članke o književnom životu u ratnoj Tuzli, odnosu bolesti i stvaralaštva i o tome što je čitao Nietzsche.

Ja sam bio, uglavnom, zadužen za istraživanje književne prošlosti sjeveroistočne Bosne, dok se Edi bavio prevođenjem s njemačkoga jezika. Od šestog broja nezvanični član uredništva postaje legendarni Kolja Mićević, a kasnije se ekipi priključila i mlada Vladana Perlić, studentica francuskoga jezika i književnosti. Negdje oko desetog broja, uredništvu se priključila i Petra Miočić, koja je nekoliko narednih brojeva uređivala rubriku NOVE KNJIGE. Osim ove rubrike i teme broja, stalne rubrike u časopisu su: POEZIJA, PROZA, ESEJI ili OGLEDI i PRIJEVODI.

Prvo godište časopisa izdavali smo u Tuzli, a vrijednost objavljenih tekstova je trajna. Osim prijevoda djela svjetskih klasika po prvi put u naš jezik, objavili smo i prvotisk brojnih djela domaćih autora. Suradnju su prihvatila brojna imena, od kojih ističem neka za koja vjerujem da su već doživjela afirmaciju u svijetu književnosti: Radovan Vlahović, Sven Adam Ewin, Boris Lalić, Edin Šaković, Elis Bektaš, Adnan Jahić, Refik Ličina, Mehmed Đedović, Marko Tomaš, Ana Ilić... Dobili smo odobrenje da po prvi put objavimo neke tekstove Tome Bebića, Muhameda Jahića, Irene Savić i Mustafe Novalića, ali ono što je najvažnije, ostvarili smo brojne kontakte koji su se razvili u čvrsta prijateljstva vezana zajedničkim interesima i borbom. Brojne institucije pružile su nam svesrdnu pomoć. Tu prvenstveno mislim na tuzlansku biblioteku "Derviš Sušić", čiju voditeljicu Zavičajne zbirke g-đu Sabinu Babajić smatram jednim od najboljih prijatelja koje sam stekao tokom studiranja u Tuzli. Nadalje, tu je Arhiv Tuzlanskog kantona sa svim njihovim uposlenicima, knjižnica Filozofskog fakulteta u Tuzli, gradske knjižnice u Srebreniku, Gradačcu, Orašju, Zenici, Županji, knjižnica i arhiv franjevačkog samostana u Tolisi, Zavičajni muzej u Županji i Zavičajna muzejska zbirka u Gračanici, uredništvo "Gračaničkog glasnika" i

brojni drugi koji mi nisu odmah došli na jezik, a moram se zaustaviti u nabranju jer prostora je premalo i gubi se dinamika teksta.

Nakon prvog godišta, završilo je i moje studentsko razdoblje. Iz Tuzle sam se teška srca vratio u Orašje i jedna od briga bila mi je i što sa časopisom dalje. No, pokazalo se da je ta briga suvišna jer Bosanska Posavina je potpuno neistražen prostor što se tiče prošlosti, pa tako i one književne. Tako da smo drugo godište objavljivali u znaku posavskih pisaca. I ovaj put suradnju nam nije uskratio nitko koga smo za nju i zamolili, što je opet svojevrsna prepoznatljivost časopisa. Mi, naime, ne čekamo suradnike, mi ih tražimo i javljamo im se prvi. Daleko je veće priznanje kada vas netko pita za tekst nego kada ga ponuđenog prihvati. Tako smo u drugom godištu objavili radove okruglo stotinu autora, a neki od njih su: Mato Blažević, Aleš Čar, Erri de Luca, Dušica Milanović Marika, Joso Živković, Ferdo Juzbašić, Ana Arp, Miljenko Jergović, Muhamed Kondžić, Željko Grahovac, Fra Bono Nedić, Ferida Duraković, Dragotin Kette... a uredništvo je dobilo nove suradnike: Semira Hodžića i Milicu Galić, koja je priložila brojne prijevoda s talijanskog jezika.

Izazovi trećeg godišta su pred nama. Ideja imamo, želje imamo, suradnika imamo, novca imamo jer tiskanje Naslijeđa, čiji je dizajn skroman, ne košta puno tako da ga pokrijemo pretplatama, prodajom broja, ali i iz vlastitih džepova. U čekanju projekata i financija ne sudjelujemo i pokazali smo da oni nisu ključni ako postoji želja za radom. Promocije također ne pravimo, iako je bilo puno ponuda za njih. Uradili smo tek jednu u Orašju, negdje sredinom 2015. godine, u organizaciji Matice hrvatske.

Svi naši brojevi dostupni su za besplatno preuzimanje ili čitanje na sljedećim poveznicama (academia.edu i facebook):

- <https://independent.academia.edu/Naslije%C4%91e-Neovisni%C4%8Dasopiszanepriznatoknji%C5%BEevnostvarala%C5%A1tvo>
- <https://www.facebook.com/Naslije%C4%91e-Neovisni-%C4%8Dasopis-za-knji%C5%BEevnupro%C5%A1lost-i-budu%C4%87nost-BiH-825903974151863/>